

Sel aéal teenis Raganiti mõisas üks noor neiuke, nimega Mareilis. Tema nägu oli kui õitsewad nurme-lilled, tema leha kui sirge mänd, ja kes tema filmi waatas, se arwas sinist merd nägema. Selle kõrwas oli neiuke ka agar ja usin, ikka rõõmus ja lahke, ja üksi se tegi temale pahandust, et pea läbi aasta ikka tulewalgusel pidi magama minema. Mareilis magas weiteses lambris paksu müüride wahel, weike aken oli wõltu müüri sisse raiutud, kust Jaanipääwa aéal küll päike wähe aega sisepaista wõis, kuu aga ilalgi mitte. Selle üle pahandas ennast Mareilis, sest tema oli hoidlik ja ei tahtnud ka leiwarwanemate küünlalt ilma-asjata tulutada.

Prooli mõisa kutsar oli Juurish; se oli kaugett Mareilis'i sugulane, oli wirt ja hakkaja pois ja kandis sugulastest sugawas südames, ilma et asjad nende wahel diete kojunud oletsiwad. Mareilis ei olnud koguni mitte wirgu nooremehe wasta, aga kema nooruse-põli ja iseoma senadus oliwad teda natuke üleemeeliseks teinud; tema tahtis natuke nooremehe üle walitseda, enne kui ennast tema walitsuse alla heitis ja piinas teda üleemeelise naljaga. Sellest ei saanud Juurish aru, ni tart tema ka muidu oli ja waewas ennast mõttetega, mida kõit need tunnawad, kelle noort südant tats hülgawad sinifilma sütitasiwad.

Ühel õhtul oli noor Juurish omast leiwarherrast ratsa linna saadetud, sõitis Raganiti mõisast mööda ja tahtis paar filmapilkku kallitsega kõneleda. Se istus õues suure pärna all ja wahtis mõtetes taewa poole. Kui noormees omast südame-tulsumisest juttu tegi, kõlas helisew naer neiu suust, tema näitas sõrmega kuu poole ja ütles: „Kellepoeg, tee et kuu minu aknad walgustab, siis tahan Sinu omane olla.“ Kui Juurish seda kuulis, lastis tema hobust sammuda, sest tema tundis seda aknad, teadis et kuu selle sisse ei paista ja pillamine tegi tema südamele walu. Kui tema aga Karalaane metsa jõudis ja kuu ristee peal läbi mändade paistis, mõttles tema: „Wõiks ma ülesse sõita, ja kuu jutule sada, siis faks korda.“ Sest kui Vittawi mees oma hobuse selgas on, siis peab tema kõiti tergeteks asjaks. Sel filmapilgul tõstiwad wõigu esimesed jalad ennast ülespidi, noormees nägi metsa ja Raganiti mõisa oma all ja mõne filmapilgu pärast lastis tema hobust sammuda, sest tema oli kuu kõrwas, kes tafakesti oma teed käis. Vittawlastes on knulised hobuse-lauplejad ja Juurish teadis, et hea ei ole oma tahtmist järsku awaldada. Esiteks räägitakse ilmast, wiljakaswust, loomatoidust ja mis muud tuhn tuleb ja siis pööratakse targu asja poole. Seda wiisi tegi ka Juurish, aga kuu ei pannud meest